Θέλω μαμά ένα αντρούλη - Ελένη Παπαδάκη

Η **Ελένη Παπαδάκη** (4 Νοεμβρίου 1908 - 21 Δεκεμβρίου 1944) υπήρξε μεγάλη Ελληνίδα ηθοποιός που διέπρεψε σε ποικίλους ρόλους. Το πέρασμά της από την ελληνική σκηνή άφησε ένα μυθικό αποτύπωμα οριακό και ανεπανάληπτο και ήδη σε ηλικία 36 ετών κατόρθωσε να οικοδομήσει ένα μέγιστο παράδειγμα ολοκληρωμένου καλλιτέχνη.

Η Ελένη Παπαδάκη είχε επίσης τιμηθεί με "βασιλικό έπαινο - ευαρέσκεια" στις 31 Οκτωβρίου του 1939, σε ιδιαίτερη τελετή από τον Βασιλέα, «δια τας εις το ελληνικόν θέατρον εξαιρέτους αυτής υπηρεσίας και ιδιαιτέρως δια τας εν τω εξωτερικώ παρασχεθείσας τοιαύτας».

Κατά την διάρκεια των συγκρούσεων στα Δεκεμβριανά, συνελήφθη από μέλη της πολιτοφυλακής Γαλατσίου-Πατησίων, στις 21 Δεκεμβρίου 1944 στο σπίτι του γραμματέα του ΕΑΜ Θεάτρου, Δημήτρη Μυράτ όπου είχε καταφύγει. Εκτελέστηκε στα διυλιστήρια της ΟΥΛΕΝ από ομάδα υπό τον Καπετάνιο Ορέστη της Εθνικής Πολιτοφυλακής.

Μερικές μέρες πριν (κατά τα μέλη του ΕΛΑΣ αμέσως μετά) την εκτέλεση ο Καπετάνιος του Α’ ΣΣ του ΕΛΑΣ Σπύρος Κωτσάκης (Νέστορας) είχε δώσει εντολή στον ΕΛΑΣίτη λοχαγό και διαμερισματάρχη Νίκο Ανδρικίδη για τον έλεγχο της ομάδας του Ορέστη, οι οποίοι αφού συνελήφθησαν παραδέχθηκαν ενώπιον λαϊκού δικαστηρίου του ΕΑΜ πως *ενήργησαν κατ’ εντολή των βρετανικών μυστικών υπηρεσιών*. Οι υπαίτιοι της δολοφονίας όπως ο Καπετάν Ορέστης της Εθνικής Πολιτοφυλακής καταδικάστηκαν σε θάνατο από ΕΑΜικό Λαϊκό στρατοδικείο και εκτελέστηκαν δημόσια στην πλατεία Κολιάτσου. Το 1945 ο Νίκος Ανδρικίδης παραπέμφθηκε σε κακουργιοδικείο κατηγορούμενος για την εκτέλεση των εκτελεστών της Παπαδάκη και καταδικάστηκε ισόβια. Ο φυσικός αυτουργός της εκτέλεσης Βλάσης Μακαρωνάς εκτελέστηκε το 1948.

Παράλληλα η οικογένεια της θα υποβάλλει μήνυση ενάντια των ηθοποιών που στήριξαν το ΕΑΜ. Ενώ έγινε ένοπλη επίθεση εναντίον του ηθοποιού και πρόεδρου του Σωματείου των ηθοποιών, Σπύρου Πατρίκιου το 1945

Στις 26 Ιανουαρίου 1945 ανευρέθηκε η σορός της στα διυλιστήρια της Ούλεν και μετά από δύο ημέρες έγινε μεγαλοπρεπής κηδεία στην οποία ο θάνατος της Παπαδάκη θρηνήθηκε ως εθνική απώλεια. Τότε ο Α. Σικελιανός έγραψε τους στίχους:

Μνήσθητι Κύριε: Για την ώρα που η λεπίδα του φονιά άστραψε

κι΄ όλος ο θεός της Τραγωδίας εφάνει.

Μνήσθητι Κύριε: για την ώρα που άξαφνα, κι οι εννιά αδελφές εσκύψαν

να της βάλλουνε των αιώνων το στεφάνι.

Ο γενικός γραμματέας του ΚΚΕ, Νίκος Ζαχαριάδης αναγνώρισε ως *υπερβασία* την εκτέλεση της Παπαδάκη και την καταδίκασε ενώ για τη Ελληνική αλλά και την Βρετανική κοινή γνώμη η εκτέλεση αυτή μαζί με άλλες, έπαιξε σημαντικό ρόλο στη μεταστροφή της εναντίον του ΕΑΜ.

Ο Μάνος Ελευθερίου το 2006 έγραψε το μυθιστόρημα *η γυναίκα που πέθανε δύο φορές* βασισμένο στη ζωή της Παπαδάκη. Ενώ το Εθνικό Θέατρο ανέβασε την παράσταση *Για την Ελένη* το 2016. Ο Πολύβιος Μαρσάν έγραψε την βιογραφία της *Ελένη Παπαδάκη - Μια φωτεινή θεατρική πορεία με απροσδόκητο τέλος*.

Quell-URL:http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=de/node/1551#comment-0